

наявності тритерпенових сапонінів стовпчики піни в обох пробірках однакові за об'ємом та стійкістю, що і спостерігалось для трави грабельків звичайних.

При проведенні реакції Лафона утворювалось синьо-зелене забарвлення, що підтверджує наявність сапонінів у досліджуваній сировині.

**Висновки.** При дослідженні літературних джерел було встановлено, що трава грабельків звичайних містить різні групи біологічно активних речовин, має широкий спектр фармакологічних властивостей і може бути джерелом отримання фітотерапевтичних засобів.

Зважаючи на обмежені відомості у літературі щодо хімічного складу трави грабельків звичайних, нами були проведені дослідження з визначення сапонінів у сировині. За результатами проведених якісних реакцій була визначена тритерпенова група сапонінів у траві грабельків звичайних.

## **ВИЗНАЧЕННЯ ДУБИЛЬНИХ РЕЧОВИН У КОРИ *ULMUS CAPRINIFOLIA***

Мала О.С., Машталер В.В., Ель Месри Фахд

Науковий керівник: Гонтова Т.М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ola-ms@ukr.net

**Вступ.** Незважаючи на успіхи сучасної медицини і фармації, проблема лікування запальних захворювань шкіри продовжує залишатися однією з актуальних. Останнім часом значної популярності в лікуванні запальних захворювань отримали фітопрепарати. Препарати рослинного походження мають великий попит, ніж хімічні препарати, які мають ряд протипоказань, значні побічні дії та високу ціну. Перспективними в цьому плані є представники роду ільм *Ulmus* L., родини ільмові (*Ulmaceae*). Родина *Ulmaceae* налічує близько 130 видів, що відносяться до 13 родів. Ільм граболистий – *Ulmus caprinifolia* відноситься до порядку *Urticales*, роду *Ulmus* L. є найбільш розповсюдженим представником родини *Ulmaceae*.

З давніх часів в народній медицині багатьох країн світу використовувалася кора *Ulmus caprinifolia*. До сих пір у неофіційній медицині кора *Ulmus caprinifolia* широко використовується як протизапальний, антимікробний, ранозагоювальний, протипухлинний засоби. Протизапальна дія кори *Ulmus caprinifolia* обумовлена наявністю в його структурі дубильних речовин. Дубильними речовинами називаються високомолекулярні, генетично пов'язані між собою природні фенольні сполуки, які мають дубильні властивості. Для дубильних речовини притаманні різноманітні фармакологічні властивості.

Проблема визначення доброякісності лікарських засобів і лікарської рослинної сировини, що містить дубильні речовини є актуальною на сьогоднішній день.

**Мета дослідження.** Виявлення дубильних речовин у корі *Ulmus carpinifolia*.

**Матеріали та методи.** Об'єктом дослідження була кора *Ulmus carpinifolia*. Виявлення дубильних речовин проводили з використанням якісних реакцій.

1. Висаджування розчином желатину. Желатиновий метод – заснований на здатності дубильних речовин утворювати нерозчинні комплекси з білками. При додаванні до витяжок рівної кількості свіжоприготовленого 0,5% розчину желатину і однієї краплі 10% розчину соляної кислоти для підвищення чутливості реакції, утворювалися опади у екстрактах, що свідчило про наявність дубильних речовин у корі *Ulmus carpinifolia*.

2. Реакція виявлення вільних катехінів. Соснову паличку занурювали в екстракти, висушували і змочували соляною концентрованою кислотою. При цьому паличка забарвлювалася в малиново-червоний колір, що вказувало на присутність конденсованих танінів – катехінів в корі *Ulmus carpinifolia*.

**Отримані результати.** Методом паперової хроматографії наявність цієї групи речовин виявляли в системах 30% оцтова кислота, н-бутанол–оцтова кислота крижана–вода (4: 1: 2) і обробкою хроматограм реактивом (1% розчин заліза (III) хлориду у воді); і реактивом (1% розчин ваніліну в кислоті сірчаної концентрованої).

**Висновки.** Результати проведених досліджень показали, що кора *Ulmus carpinifolia* містить речовини катехінової природи, що буде використано в подальшому вивченню рослини.

## **ФІТОХІМІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ПОЛІСАХАРИДІВ У ЛІДЖИ ПЛОДАХ**

Маштак М.С., Вельма В.В.

Науковий керівник: Тартинська Г.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

tartynska.hanna@ukr.net

**Вступ.** На теперішній час рослинні полісахариди розглядаються як перспективне джерело біологічно активних речовин для корекції різноманітних порушень. Вуглеводи виявляють противиразкову, протизапальну, антибіотичну, сорбуючу, проносну, обволікаючу, детоксикаційну, антисклеротичну, відхаркувальну та протипухлинну дії. Завдяки широкому спектру фармакологічної активності полісахариди та лікарські препарати на їх основі